

2.2. Podatki o azbestu izpostavljenih ljudeh

Zaradi praktičnosti dela in raziskovanja smo sklenili po doktrinarnih načelih spremljati najprej azbestu izpostavljene delavce, nato pa potencialno izpostavljene delavce, to je vse tiste, ki so bili zaposleni v tovarnah, ki so uporabljale azbest. Ti delavci so imeli le večjo možnost, da so z azbestom prihajali v kontakt. Vsekakor pa taki predstavljajo most med neposredno izpostavljenimi in splošno izpostavljeno populacijo.

2.2.1. Število neposredno izpostavljenih delavcev

Salonit Anhovo ocenjuje, da je imel od 300-600 delavcev neposredno izpostavljenih azbestu in da je bila večina delavcev zaposlenih pri proizvodnji cementa.

V TVT je verjetno težko oceniti, koliko delavcev je bilo neposredno izpostavljenih, ker niso imeli ločenih prostorov, kjer se je uporabljal azbest, vsekakor pa v podjetju trdijo, da so imeli okrog 1200 izpostavljenih delavcev po letu 1965. Podobno število neposredno izpostavljenih kot v Salonitu naj bi bilo tudi v Termiki, vendar je večina Termikinih delavcev delalo po raznih krajih Jugoslavije, zunaj Slovenije (Priloga 4).

Kolektor je prikazal število delavcev le v letu 1998, čeprav je bil ustanovljen ustanovljen leta 1963, azbest pa so začeli uporabljati leta 1967 (Slika 2).

Slika 2: Povprečno število in mediana za delavce izpostavljene azbestu po podjetjih.

Število potencialno izpostavljenih (zaposlenih delavcev) v azbestni industriji

Število zaposlenih delavcev v azbestni industriji prikazujemo od leta 1946 dalje do leta 1998. Za obdobje pred letom 1965 manjkajo podatki o podjetju TVT Tirna vozila, ki je zaposlovalo več kot polovico vseh zaposlenih v industriji, ki je uporabljala azbest v proizvodnji. Zato na grafu ni prikaza števila delavcev TVT Tirna vozila za obdobje pred letom 1965.

Iz grafa je razvidno, da je bilo največje število zaposlenih v industriji, kjer so uporabljali azbest poleg TVT Tirna vozila še Salonit Anhovo, da pa so bila druga podjetja veliko manjša (Slika 3).

Slika 3: Število zaposlenih v podjetjih, ki so uporabljala azbest, 1946-1998

Kombiniran prikaz števila vseh zaposlenih v industriji, ki je uporabljala azbest, števila neposredno izpostavljenih in količine porabljenega azbesta kaže dokaj podobno gibanje, seveda pa je število delavcev neposredno izpostavljenih azbestu veliko manjše in so zato razlike teže opazne (Slika 4).

Slika 4: Celokupno število vseh zaposlenih v industriji, ki je uporabljala azbest, število azbestu izpostavljenih delavcev, količina porabljenega azbesta v tonah, 1965-1998.